

Bruselj, 17. maj 2023
(OR. en)

9313/23

LIMITE

DROIPEN 73
COPEN 153
JAI 617
FREMP 143
SOC 318
CODEC 858

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0426(COD)

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev – splošni pristop

I. UVOD

1. Komisija je decembra 2022 predložila predlog direktive o spremembi direktive 2011/36/EU EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev¹.
2. Skupaj s predlogom je predložila tudi oceno učinka in sporočilo.²

¹ Dok. 16322/22.

² Dok. 16322/22 ADD 1, 16322/22 ADD 2, 16322/22 ADD 3, 16322/22 ADD 4, 16322/22 ADD 5.

3. Komisija je tako sporočila, da je treba Direktivo 2011/36/EU spremeniti, da bi obravnavali spreminjajoče se trende na področju trgovine z ljudmi in pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila, ter dodatno okrepili prizadevanja za boj proti temu kaznivemu dejanju.

II. DELO NA RAVNI DELOVNE SKUPINE

4. Potem ko je bil predlog predložen, ga je Delovna skupina za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (COPEN) začela preučevati med švedskim predsedovanjem Svetu. Pri tem je napredovala sorazmerno hitro ter dosegla široko soglasje glede nekaterih prilagoditev besedila predloga.
5. Po seji svetovalcev in svetovalk za PNZ 17. maja 2023 je predsedstvo sklenilo, da bi lahko besedilo, identično besedilu iz priloge, predložilo Coreperju, da bi pripravil splošni pristop za Svet.

III. ZAKLJUČEK

6. Glede na navedeno:

naj Odbor stalnih predstavnikov

- potrdi dogovor o besedilu predloga direktive iz priloge³ in
- priporoči Svetu, da doseže dogovor o splošnem pristopu glede tega besedila;

Svet naj:

- doseže dogovor o splošnem pristopu glede besedila iz priloge, ki bo podlaga za pogajanja z Evropskim parlamentom v okviru rednega zakonodajnega postopka (člen 294 PDEU).

³ Spremembe glede na predlog Komisije so označene s **kreplem tiskom** ali z [...].

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter
zaščiti njenih žrtev**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 82(2) in člena 83(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

[*ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora*¹,

*ob upoštevanju mnenja Odbora regij*²,]

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Trgovina z ljudmi je hudo kaznivo dejanje, ki je pogosto storjeno v okviru organiziranega kriminala, pomeni hudo kršitev temeljnih pravic in je izrecno prepovedano v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah. Preprečevanje trgovine z ljudmi in boj proti njej je še naprej prednostna naloga Unije in držav članic.
- (2) Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta³ je glavni pravni instrument Unije za preprečevanje trgovine z ljudmi in boj proti njej ter zaščito žrtev tega kaznivega dejanja. Navedena direktiva določa celovit okvir za obravnavo trgovine z ljudmi z določitvijo minimalnih pravil glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij. Vključuje tudi skupne določbe za okrepitev preprečevanja in zaščite žrtev ob upoštevanju vidika spola.

³ Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ ([UL L 101](#), 15.4.2011, str. 1[...]).

- (3) Strategija EU za boj proti trgovini z ljudmi (2021–2025)⁴ določa odziv politike s sprejetjem večdisciplinarnega in celovitega pristopa od preprečevanja prek zaščite žrtev do pregonov in obsodbe trgovcev z ljudmi. Vključuje vrsto ukrepov, ki jih je treba izvajati v tesnem sodelovanju z organizacijami civilne družbe. Direktivo 2011/36/EU je kljub temu treba spremeniti, da bi obravnavali spreminjajoče se trende na področju trgovine z ljudmi in pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila Komisija, ter dodatno okrepili prizadevanja za boj proti temu kaznivemu dejanju. [...]Ugotovljene pomanjkljivosti kazenskopravnega odziva, ki zahtevajo prilagoditev pravnega okvira, se nanašajo na kazniva dejanja v zvezi s trgovino z ljudmi, storjena v interesu pravnih oseb, na sistem zbiranja podatkov in na nacionalne sisteme, namenjene zgodnjemu odkrivanju žrtev trgovine z ljudmi ter pomoči in podpori zanje.

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Strategija EU za boj proti trgovini z ljudmi (2021–2025), [COM\(2021\) 171 final](#) z dne 14. aprila 2021.

- (4) Da bi se spopadli s stalnim naraščanjem števila in pomena kaznivih dejanj v zvezi s trgovino z ljudmi, ki niso storjena za spolno izkoriščanje ali izkoriščanje delovne sile, je treba na seznam oblik izkoriščanja, ki so izrecno navedene v [...] Direktivi 2011/36/EU, vključiti pod prisilo sklenjene zakonske zveze in nezakonite posvojitve ter zagotoviti, da države članice v svojih nacionalnih pravnih sistemih obravnavajo najširši razpon oblik izkoriščanja, če te izpolnjujejo sestavne elemente trgovine z ljudmi. **Prisilne poroke in nezakonite posvojitve je že mogoče uvrstiti na področje kaznivih dejanj v zvezi s trgovino z ljudmi, kot so opredeljena v Direktivi, saj že izpolnjujejo vsa merila za ta kazniva dejanja. Vendar bi bilo treba prisilne poroke in nezakonite posvojitve zaradi resnosti teh praks izrecno vključiti v Direktivo 2011/36/EU kot oblike izkoriščanja. Pravila te direktive ne vplivajo na opredelitev pojmov poroka, posvojitve, prisilna poroka in nezakonita posvojitve ali z njimi povezanih kaznivih dejanj, kadar so že opredeljena v nacionalnem ali mednarodnem pravu.**

- (5) Vse več kaznivih dejanj v zvezi s trgovino z ljudmi je storjenih ali omogočenih s pomočjo informacijskih ali komunikacijskih tehnologij. Trgovci z ljudmi **pogosto** uporabljajo internet in družbene medije med drugim za novačenje, oglaševanje ali izkoriščanje žrtev, izvajanje nadzora in organizacijo prevoza. Internet in družbeni mediji se uporabljajo tudi za distribucijo izkoriščevalskega gradiva. Informacijska tehnologija prav tako ovira pravočasno odkritje kaznivega dejanja ter identifikacijo žrtev in storilcev. **Sedanji pravni okvir iz Direktive 2011/36/EU v okviru opredelitve pojma trgovine z ljudmi že vključuje kazniva dejanja, storjena z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, na primer za novačenje in izkoriščanje žrtev, organiziranje njihovega prevoza in nastanitve, spletno oglaševanje žrtev ter doseganje morebitnih strank, nadzorovanje žrtev in komunikacijo med storilci, vključno z vsemi povezanimi finančnimi posli. Za spoprijemanje s tem načinom delovanja je treba pri kazenskem pregonu izboljšati digitalne zmogljivosti in znanje, da bi lahko sledili tehnološkemu razvoju. Države članice naj poleg tega preučijo preventivne ukrepe za obravnavanje vprašanja zlorabe spletnih storitev za trgovino z ljudmi, s katerimi bi predvsem odvrčali od povpraševanja. [...]**

- (6) Da bi okrepili odziv kazenskega pravosodja na kazniva dejanja v zvezi s trgovino z ljudmi, storjena v korist pravnih oseb, in odvračali od teh kaznivih dejanj, **bi bilo treba pojasniti** sistem sankcij proti pravnim osebam [...].
- (7) [...] ⁵[...] **Direktiva [2014/42/EU], v kateri so določena minimalna pravila za začasno zavarovanje in odvzem predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, se uporablja za kazniva dejanja, zajeta v Direktivi 2011/36/EU. Določbe Direktive 2011/36/EU o zamrznitvi in zasegu so torej zastarele in bi jih bilo treba razveljaviti.**

⁵ [...]

- (8) Da bi okrepili nacionalne zmogljivosti za zgodnje odkrivanje žrtev in njihovo napotitev na ustrezne službe za zaščito, pomoč in podporo, je treba z zakoni in drugimi predpisi vzpostaviti **en ali več** [...] mehanizmov za napotitev v državah članicah. Vzpostavitev formalnih [...] mehanizmov za napotitev in imenovanje [...] kontaktnih točk za **čezmejno** napotitev žrtev sta bistvena ukrepa za okrepitev čezmejnega sodelovanja. **Mehanizem za napotitev bi moral biti pregleden, dostopen in harmoniziran okvir, ki bi omogočal zgodnje odkrivanje in identifikacijo žrtev trgovine, podporo zanje ter pomoč žrtvam in njihovo napotitev na odgovorne nacionalne organizacije in organe. V takem okviru bi morali biti opredeljeni sodelujoči pristojni organi, organizacije civilne družbe in drugi deležniki ter določene njihove odgovornosti, vključno s postopki in komunikacijskimi linijami. Ti mehanizmi so lahko vzpostavljeni v obliki uveljavljenih postopkov, smernic, okvirnih protokolov ali dogovorov o sodelovanju. Mehanizem za napotitev bi se moral uporabljati za vse žrtve in vse oblike kaznivih dejanj trgovine z ljudmi ter upoštevati posebno ranljivost vsake žrtve. Kontaktne točke bi morale delovati kot kontakti za čezmejno napotitev žrtev. Delujejo lahko v okviru obstoječih mehanizmov ali struktur upravljanja in ni treba, da nadomestijo nacionalne pritožbene mehanizme ali prijavne točke. Države članice naj imajo samo en nacionalni mehanizem in eno samo kontaktno točko, če jim to dopušča organiziranost javne uprave.**

- (9) Da bi dodatno okrepili in uskladili prizadevanja kazenskega pravosodja za zmanjšanje povpraševanja v državah članicah, je pomembno inkriminirati uporabo storitev, **če se uporabnik zaveda, da je oseba, ki jih opravlja, [...] žrtev kaznivega dejanja v zvezi s trgovino z ljudmi.** Opredelitev tega dejanja kot kaznivega dejanja je del celovitega pristopa k zmanjšanju povpraševanja, katerega cilj je odpraviti visoke ravni povpraševanja, ki spodbujajo vse oblike izkoriščanja. **Inkriminirana bi morala biti samo uporaba storitev, ki se opravljajo v okviru izkoriščanja, ki ga zajema kaznivo dejanje trgovine z ljudmi. Za potrošnike, ki kupujejo izdelke, ki so bili proizvedeni v izkoriščevalskih delovnih razmerah, se torej ne bi smelo šteti, da so storili kaznivo dejanje, saj niso uporabniki storitev.**

- (10) Zbiranje točnih in skladnih podatkov ter pravočasna objava zbranih podatkov in statističnih podatkov sta bistvena za zagotovitev popolnega poznavanja obsega trgovine z ljudmi v Uniji. Uvedba zahteve, da morajo države članice usklajeno zbirati statistične podatke o trgovini z ljudmi in o njih vsako leto poročati Komisiji, bi bila pomemben korak za izboljšanje splošnega razumevanja tega pojava ter zagotovitev sprejetja politik in strategij, ki temeljijo na podatkih. [...] **Države članice naj ohranijo razčlenjenost letnega zbiranja podatkov, ki je bila uvedena leta 2022 na podlagi smernic, o katerih so se dogovorili države članice in Eurostat, na podlagi katerega se pripravljajo statistični podatki, ki se uporabljajo za poročilo v skladu s členom 20 Direktive 2011/36/EU ter za letno globalno poročilo Urada Združenih narodov za droge in kriminal o trgovini z ljudmi.**
- (11) Ker ciljev te direktive, in sicer preprečevanja trgovine z ljudmi in boja proti njej ter zaščite žrtev tega kaznivega dejanja, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se ga zaradi obsega in učinkov ukrepanja lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za uresničitev navedenih ciljev.

- (12) Direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti spoštovanje in varstvo človekovega dostojanstva, prepoved suženjstva, prisilnega dela in trgovine z ljudmi, pravico do osebne celovitosti, prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, pravico do svobode in varnosti, varstvo osebnih podatkov, svobodo izražanja in obveščanja, svobodo izbire poklica in pravico do dela, enakost žensk in moških, pravice otrok, pravice invalidov in prepoved dela otrok, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča ter načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni. Namen te direktive je zlasti v celoti zagotoviti spoštovanje navedenih pravic in načel, pri čemer jih je treba ustrezno izvajati.
- (13) [...] V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Irska s pismom z dne **20. aprila 2023**⁶ podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive.

⁶ Dok. 8928/23.

- (14) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (15) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih⁷ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (16) Direktivo 2011/36/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 2011/36/EU

Direktiva 2011/36/EU se spremeni:

- (1) v členu 2 se odstavek 3 **glasi**: [...]

Izkoriščanje vključuje najmanj izkoriščanje prostitucije ali drugih oblik spolne zlorabe oseb, **izkoriščanje za prisilno poroko ali nezakonito posvojitev**, prisilno delo ali storitve, vključno s prosjačenjem, suženjstvom ali podobnimi praksami, služabništvom, izkoriščanje kriminalnih dejavnosti ali odstranitev organov.

- (2) [...]

⁷ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

[...]

(3) Člen 6 se nadomesti [...] z naslednjim:

„Člen 6

Sankcije za pravne osebe

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se pravna oseba, odgovorna v skladu s členom 5(1) ali (2), kaznuje z **učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi** [...] kazenskimi ali nekazenskimi **sankcijami ali ukrepi**. [...]

[...]

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da **sankcije ali ukrepi za** [...] pravne osebe, ki so v skladu s členom 5(1) ali (2) odgovorne za **kazniva dejanja iz členov 2 in 3, [...] vključujejo kazenske in nekazenske denarne kazni in lahko vključujejo druge kazenske in nekazenske sankcije ali ukrepe, kot so: [...]**

(a) **izključitev iz upravičenosti do javnih ugodnosti ali pomoči;**

(b) **zaprtje poslovalnic, uporabljenih za storitev kaznivega dejanja;**

- ([...]) **c)** [...] prepoved opravljanja poslovnih dejavnosti;
- ([...]) **d)** uvedba sodnega nadzora;
- ([...]) **e)** prenehanjem pravne osebe na podlagi sodne odločbe.“

3. [...]

(3a) Člen 7 Direktive 2011/36/EU se razveljavi.

[...]

(4) v členu 11 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi z zakoni in drugimi predpisi vzpostavijo **enega ali več** [...] mehanizmov za napotitev, namenjene zgodnjemu odkrivanju žrtev, pomoči žrtvam in podpori zanje, v sodelovanju z ustreznimi podpornimi organizacijami ter imenujejo [...] **eno ali več** kontaktnih točk za **čezmejno** napotitev žrtev.“

(5) v členu 18 se črta odstavek 4;

(6) vstavi se naslednji člen 18a:

„Člen 18a

*Kazniva dejanja v zvezi z uporabo storitev [...] ob zavedanju, da je oseba, ki opravlja storitve [...]
[žrtev [...] trgovine z ljudmi*

1. [...] Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, [...] s katerimi zagotovijo, da namerna uporaba storitev, ki jih opravlja žrtev kaznivega dejanja [...] iz člena 2[...] pomeni kaznivo dejanje, če se žrtev izkorišča za nudenje takih storitev in uporabnik storitve ravna ob zavedanju, da je oseba, ki opravlja storitev, žrtev kaznivega dejanja iz člena 2.
 2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kaznivo dejanje, kot je opredeljeno v skladu z odstavkom 1, kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi [...] kaznimi [...].
 3. Člena 5 in 6, člen 9(1) in člen 10(1) in (2) se uporabljajo za kazniva dejanja iz odstavka 1.“;
- (7) vstavi se naslednji člen 19a:

„Člen 19a

Zbiranje podatkov in statistika

1. Države članice zagotovijo, da je vzpostavljen sistem za beleženje, pripravljanje in zagotavljanje anonimiziranih [...] statističnih podatkov za spremljanje učinkovitosti njihovih sistemov za boj proti kaznivim dejanjem iz te direktive.

2. Statistični podatki iz odstavka 1 [...] **vključujejo vsaj [...] podatke, ki so na centralni ravni na voljo o [...]:**
- (a) številu **odkritih in domnevnih [...] žrtev kaznivih dejanj iz člena 2, kolikor je to mogoče v skladu z nacionalno zakonodajo in praksami [...];**
 - (b) število domnevnih storilcev kaznivih dejanj iz člena 2, razčlenjeno, **kolikor je mogoče,** po spolu, starostnih skupinah (otrok/odrasli), državljanstvu in oblikah izkoriščanja;
 - (c) število oseb, kazensko preganjanih zaradi kaznivih dejanj iz člena 2, razčlenjeno, **kolikor je mogoče,** po spolu, starostnih skupinah (otrok/odrasli), državljanstvu in oblikah izkoriščanja, vrstah končne odločitve za pregon;
 - (d) število odločitev za kazenski pregon (obtožba za kazniva dejanja iz člena 2, obtožba za druga kazniva dejanja, odločitev, da se ne vloži obtožba, drugo);
 - (e) število oseb, obsojenih za kazniva dejanja iz člena 2, razčlenjeno, **kolikor je mogoče,** po spolu, starostnih skupinah (otrok/odrasli), državljanstvu;
 - (f) številu sodnih odločb (oprostitev, obsodbe, drugo) o kaznivih dejanjih iz člena 2[...];
 - (g) številu osumljencev, oseb, kazensko preganjanih in obsojenih za kazniva dejanja iz člena 18a, razčlenjeno, **kolikor je mogoče,** po spolu in starostnih skupinah (otrok/odrasli).
3. Države članice vsako leto do **31. decembra [...] Komisiji pošljejo statistične podatke iz odstavka 2 za predhodno leto.“;**

(8) v členu 23 se vstavi naslednji odstavek 3:

„3. Komisija v [*petih letih po roku za prenos*] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev s členom 18a ter učinek takih ukrepov.“

Člen 2

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje v **dveh** [...] letih po začetku njene veljavnosti. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

3. [...]

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik/predsednica*
